

MDB-4120-21 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Gujarati : CC - 102

- (૧) ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'મિથ્યાભિમાન' - દલપતરામ
(Old Course)
- (૨) ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'અગિયાર દેરાં' - રામચન્દ્ર પટેલ
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- (૧) ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'મિથ્યાભિમાન' - દલપતરામ
(Old Course)

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧	અર્વાચીન ગુજરાતી ગદ્યપ્રકાર નવલકથા અને લલિત નિબંધનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ આપો.	૧૪
	અથવા	
૧	નીચે આપેલા અલંકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો :
(૧) ઉત્પ્રેક્ષા
(૨) દૃષ્ટાંત
(૩) અર્થાન્તરન્યાસ
(૪) વ્યતિરેક.	૧૪
૨	ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ જણાવો.	૧૪
	અથવા	
૨	નાટકનાં લક્ષણોને આધારે 'મિથ્યાભિમાન' નાટકનું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪

- ૩ દલપતરામના સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાનને મૂલવો. ૧૪
- અથવા
- ૩ 'મિથ્યાભિમાન' નાટકના આધારે નાટ્યકાર દલપતરામની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ મૂલવો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) 'મિથ્યાભિમાન' નાટકની ભાષાશૈલી
- (૨) 'મિથ્યાભિમાન'નાં ગૌણ પાત્રો
- (૩) 'મિથ્યાભિમાન' નાટકનો અંત
- (૪) રંગલાનું પાત્રાલેખન.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) નવલકથા સ્વરૂપનાં ઘટકતત્ત્વોનાં નામ જણાવો.
- (૨) ઉપમા અલંકારને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (૩) 'વિક્રમ તે વિક્રમ જ છે.' - અલંકાર સમજાવો.
- (૪) નાટક સાહિત્ય સ્વરૂપના કોઈ પણ બે ઘટકતત્ત્વોનાં નામ જણાવો.
- (૫) પંડિતયુગના બે નાટ્યકારનાં નામ આપી તેમની એક-એક નાટ્યકૃતિના નામ લખો.
- (૬) 'મિથ્યાભિમાન' નાટકના મંગળાયરણમાં કોની સ્તુતિ કરવામાં આવી છે ?
- (૭) 'મિથ્યાભિમાન' કૃતિના સંદર્ભે કોઈ પણ બે સમકાલીન પરિસ્થિતિ જણાવો.
- (૮) દલપતરામના કોઈ પણ બે નાટકોનાં નામ જણાવો.
- (૯) 'મિથ્યાભિમાન' નાટકના આધારે દલપતરામની નાટ્યકાર તરીકેની કોઈ પણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૧૦) જીવરામ ભટ્ટના પત્ની અને સાસુના નામ જણાવો.
- (૧૧) 'મિથ્યાભિમાન' નાટક કયા પ્રકારનું નાટક છે ?
- (૧૨) 'મિથ્યાભિમાન' નાટકમાં રંગલો ઈડરની કઈ પાંચ વિશેષતાઓ જણાવે છે.

(૨) ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'અગિયાર દેરાં' - રામચન્દ્ર પટેલ
(New Course)

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક ગદ્ય સાહિત્યસ્વરૂપનો પરિચય આપો : ૭
- (૧) એકાંકી
(૨) લલિત નિબંધ
(૩) ટૂંકીવાર્તા
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિશે લખો : ૭
- (૧) રામચન્દ્ર પટેલના જીવન-ઘડતર પરિબળોની ચર્ચા કરો.
(૨) રામચન્દ્ર પટેલના સમગ્ર સાહિત્યસર્જનને ટૂંકમાં મૂલવો.
- ૨ 'અગિયાર દેરાં' વાર્તાસંગ્રહને આધારે વાર્તાકાર રામચન્દ્ર પટેલની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૪
- અથવા
- ૨ 'ચૂડેલ' વાર્તાનો આસ્વાદમૂલક પરિચય કરાવો. ૧૪
- ૩ કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) વાર્તાકાર રામચન્દ્ર પટેલની ગદ્યશૈલી
(૨) 'અગિયાર દેરાં' વાર્તાસંગ્રહમાં પ્રાકૃતિક વર્ણનો
(૩) 'કુંડવાવ' વાર્તામાં અધોરીબાબાનું પાત્ર
(૪) 'હારબાઈ' વાર્તામાં નાયિકા હારબાઈની બહાદુરીનું વર્ણન.

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર અલંકારોનો ઉદાહરણ

૧૪

સહિત પરિચય આપો :

- (૧) ઉત્પ્રેક્ષા
- (૨) રૂપક
- (૩) વ્યાજસ્તુતિ
- (૪) અનન્વય
- (૫) વ્યતિરેક
- (૬) શ્લેષ

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) નવલકથાનાં કોઈ પણ બે ઘટકતત્ત્વોનાં નામ જણાવો.
- (૨) રામચન્દ્ર પટેલનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો હતો ?
- (૩) રામચન્દ્ર પટેલની કોઈ પણ બે નવલકથાનાં નામ આપો.
- (૪) 'મલ્હાર' વાર્તામાં કોની કથા છે ?
- (૫) શિવ અને પાર્વતી પૃથ્વીના પરિભ્રમણ વખતે શું કરતાં ?
- (૬) ભાથીજીના પાત્રની કોઈ પણ બે વિશેષતાઓ જણાવો.
- (૭) બ્રાહ્મણ કન્યા પિતાને વાવમાંના ઓરડાઓમાં શું શું હોવાનું વર્ણવી બતાવે છે ?
- (૮) તાલુકા જમાદાર નાર્વારને બંદૂકને ભડાકે કેમ મારે છે ?
- (૯) રતન માંકડીના માલિકનું નામ શું હતું ?
- (૧૦) 'સજીવારોપણ' અલંકાર ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (૧૧) 'તે સ્ત્રીનું મુખ ચંદ્ર જેવું સુંદર છે.' અલંકાર ઓળખાવો.
- (૧૨) ઉપમા અલંકાર સદષ્ટાંત સમજાવો.